

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; bélyeg-díj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, bélyegdijjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyiltér soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél kedvezmények nyújthatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmertelen levelek csak ismert kéztől fogadhatnak el.

Előfizetési felhívás. A „Szilágy-Somlyó” társadalmi hetilap jövőre is hetenként egyszer csütörtökön jelenik meg.

Előfizetési ára egy évre 4 frt, községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.

Az újonnan érkezett előfizetések új évtől számíthatnak és ezekre a decemberi számokat ingyen küldjük.

Az előfizetési pénzek a — „Szilágy-Somlyó” kiadóhivatalának Szilágy-Somlyó, Magura-utca cím alatt — legelőszérűbben postautalványon küldhetők be.

Kérjük az előfizetést mielőbb megtenni, hogy a lap szétküldésénél akadályok föl ne merüljenek.

Sz.-Somlyó, 1890. december 4.

A „Szilágy-Somlyó”
kiadóhivatala.

Pénzügyi administrationk.

Pénzügyi administrationkban, mióta Szilágyvármegyét megfosztották, vagy jobban mondva — kiközösítették pénzügyigazgatósági székhely tekintetében — nagymérvű visszaesés tapasztalható. S hogy ez így nem jól van, azt csak azok nem láthatják, kik pénzügyi közigazgatásunk fontos volta iránt semmi érzékkel sem bírnak.

Szilágyvármegye háromnegyed részének — a jelen viszonyok mellett — tökéletesen mindegy az, ha a pénzügyigazgatóság N.-Károlyban, vagy akár Fiumében van is elhelyezve, mert ha valamely fél ügyében lendíteni kívánna is valamit, a hozzáférhetes nagy költségei ezt meg nem engedik.

A tapasztalat kétségtelenül igazolta, hogy bármely hatóság közegeinek feltétlen szüksége van a helyi viszonyok ismeretére, mert e nélkül az

akták tömkelegében, a leggeniálisabb ítélő tehetség is akárhányszor tévedhet.

Nincsen országos törvényeink között talán egyetlen törvény is, mely a körrendeletek, utasítások és szabályok által saját eredetiségéből annyira kiforgatva lenne, mint a pénzügyi törvények, s ha igazat kell szólnunk, sehol sem könnyebb a polgárok vagyona jogtalanul annyira megtámadni, mint a pénzügyi téren. Épen ezért a viszonyoknak közvetlen ismerete annyival is inkább szükséges, mert e nélkül alapos ellenőrzést sem az egyes adónemek kivetésénél, sem pedig azok behajtásánál gyakorolni nem lehet.

Hány visszaélés marad örökre fátyol alatt a miatt, hogy az adózó polgárok korlátolt anyagi viszonya nem engedi meg az idegen megyében levő pénzügyigazgatóság székhelyére való utazást s a vele való közvetlen érintkezést? Az írásban beadott panaszok is annyi retortán mennek keresztül, hogy míg elintézésre kerülnek, 4—5 hónap mulik el; ez alatt pedig panaszlott neszét veszi a bajnak s mire vizsgálat alá kerül az ügy, már minden „teljes rendben” van.

A viszonyokat és körülményeket nem ismerő, idegen megyében levő pénzügyigazgatóság tájékozatlanságának tulajdonítható az is, hogy ez évben Szilágyvármegye számos oly községre mondatott ki és alkalmaztatott az 1883. évi 44. t. c. 81. §-ában foglalt felelősség — vagyis áll. végrehajtó kiküldetése — hol az egész év folyamán alatt — a szarvasmarhák, juhok, sertések, stb. között — uralgott köröm és szájfájás miatt a községek

szoros zárlat alatt állottak és állanak részben máig is s érte pedig ezen költséges megtiszteltetés épen azon községek nagy részét, melyek talajviszonyaiknál fogva nem gabona-termelésre, hanem inkább állattenyésztés és az ezzel való kisebb kereskedelemre vannak utalva.

Szilágyvármegyében egész szolgabírói járáások vannak, hol a vásárjoggal bíró helyiségekbe jutni a zárlat miatt teljes lehetetlen volt s ha egyes községek fel is oldattak a zárlat alól, a jövedelmi források értékesítésére nézve újabb meg újabb korlátozó körülmények merültek fel.

A mióta Szilágyvármegye székhelyén nincs pénzügyigazgatóság az ellenőrzés is nagyban lazult s ezen állapot, nem csak az adózók, hanem a kir. kincstár érdekére is bénító hatással van, mert: a községi közegek által eszközölt adókivetések a helyszínén vajmi kevés helyen lettek megvizsgálva; az adóbehajtások menete s az arra alkalmas idő felhasználása, vagy a gátló körülmények megfigyelése és mérlegelése pedig merőben mellőztetett s ez idézte elő azon drakoi szigort, melyet a pénzügyigazgatóság szakelődőjének — közig. biz. tagok felszólalása ellenére — még is sikerült alkalmazni; mi által nem csak számos község sújtott jogtalan költekzésekkel, hanem azok közegei is arra lettek kárhóztatva, hogy egy rendelkező közeggel több legyen nyakukon csak azért, hogy a végrehajtó ur diurnumait kiérdemlő egyik községből a másikba sétáljon ijesztgetni s magával vigye a jegyzőt is. ki november, december havában az adóbehajtás, elkönyvelés, új adókivetés és újoncösszeírásai munká-

latok ezerféle nemeivel a nélkül is alig képes megküzdni.

Am szenvedjen a hanyag és mulasztó közeg! De ott, hol a mulasztás nem saját hibája, hanem elementáris körülmények által idéztetett elő, a szigor jogtalan, mely a legszorgalmasabb tisztviselő munkakövéét is lazulttá teszi s mintegy ösztönszerűleg azt a nótát varázsolja ajkaira: „akár iszom, akár nem, mégis csak” . . .

Szilágyvármegyének úgy terjedelme, mint földrajzi fekvése megköveteli azt, hogy pénzügyigazgatóságot kapjon, mert a pénzügyi adminisztrációt N.-Károlyból — az államkincstár és adózók legsajátosabb érdekeinek kielégítésére — helyesen kormányozni phisikai képtelenség.

A ki pedig azzal ámitatja a nagy közönséget, hogy ott vannak a járási főszolgabírák s azok kellőleg közzvetíthetik a pénzügyi közigazgatásban az ellenőrzést, azoknak vajmi kevés fogalmuk lehet arról, hogy miből áll — a mai viszonyok között — egy járás közigazgatási ügyének vezetése.

Szántó Károly.

Vármegyei ügyek.

Szilágyvármegye közigazgatási bizottsága Zilahon, a megye székházánál, 1890. évi december hó 8-án, hadadi báró Wesselényi Miklós főispán elnöklése alatt tartotta meg havi rendes ülését.

Jelen voltak elnöklő főispánon kívül Szikszai Lajos kir. tanácsos, alispán, Török István megyei főjegyző, Moni Gyula tiszti főügyész, Dombó Károly árvaszéki elnök, dr. Berger János megyei főorvos, Gazda Ferenc kir. főügyész, Fodor Elek gazdasági előadó, Péchy Zsigmond kir.

mellett néhányan halásztak és a gyermekek is sietve oda csatlakoztak. A tanárt már elfeledték.

Thomasen Sándor Péter pedig nem megy többé a rezidenciába, sem az iskola felé.

A rezidencia egy keskeny, emeletes épület, alacsony két ablakos szobákkal, nagy erős kapuval, magas kökerítéssel. A szoba telve van szent képekkel; az udvaron a kápolnában örökké miséznek, énekelnek: ma az egyik, holnapra a másikra van kiszabva, hogy dicsérje az Urat.

Reggel mindenik tisztelendőnek a kávé Mihály, a nyolcvan éves pater, a ki mindig egyformán köszön: „Laudatur Jesus Kristus!” Délen együtt étkeznek a földszinti ebédlőben és este ugyanott együtt vacsoráznak mind a haton a minorita rend idevaló házában a lakói: a gymnasium tanárai. Kesernyés tréfákat mondanak és kacagnak hozzá. Napközben az iskolában van dolog, mindig egyformán. Így lesz az örökkön örökké. ne igyekeznek változtatni rajta senki. Annnyiről gondoskodik a „rend”, hogy a tisztelendők gond nélkül megélhessenek; a ki ennél többre vágyik, az ne tartsa magán a reverendát és ne nyújtsa kezét csókra az utcán.

Minden marad úgy a mint van, csak Thomasen Sándor Péter nem lesz ezután a többiek között.

Mert Thomasen Sándor Pétert ma hajnalban halva tatálták a nyári mulató-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

A te neved.

Neveddel ajkamon,
Hogyha lenyugosodom:
Te rólad álmodom.
Neveddel ajkamon,
Hogyha felébredek:
Százszorta szebb a regg.

Neved van ajkamon,
Munkámhoz ha fogok,
És játszva haladok.
Neved az én imám,
Ha gond, bú tör reám,
S csüggedni nem tudok.

Ha volnék fergeteg,
Melytől ég s föld remeg,
Villámbetűkkel írnám
A felhőkre neved.

S volnék dalos madár,
Szállva völgyön, hegyen,
Mind csak azt dallanám:
Neved áldott legyen!

1890. nov. 21.

..... y d.

Requiem aeternam.

Irta: Bede Jób.

— Jöjjön haza, tisztelendő tanár ur a rezidenciába — így szóltak a fiuk — várjuk nagyon.

Tisztelendő Thomasen Sándor Péter csendesen ringatja a fejét:

— Vártok-e? És más vár-e rajtatok kívül, ugy-e senki? Ti is csak azért óhajtatok hogy visszamenjek, mert nem vagyok szigorú tanár, nem buktatok meg senkit és csak azt szolítom fel, a kiről hiszem, hogy tudja leckéjét; a ki nem tudja, annak segíték felelős közben, Hát majd haza fogok menni a mikor nekem tetszik. Csináljon a praesidens a mit akar, nem bánom. Fiaim, ti menjetek csak, majd megyek én is, ha megúnom itt . . .

Apró lugasok voltak a hegyoldalba vágva, a sziklák képeztek fedelet fölöttük és az asztalok mind kőből voltak. Az egész hegyet magas fák nőttek be, s hogy most zöld lombban virultak, eltakarták egészen a kicsiny fülkéket, úgy hogy az országutról ez az „utolsó vigasz”, egyáltalában nem látszott. Széles lombu zöld fákkal tele nőtt hegyoldal volt. Örökös árnyékot terítettek szét körülte a fák mindenütt, éltető hivatást a ritka levegőjü nyarán.

Thomasen Sándor Péter tisztelendő tanár egy hét óta itt időz. Tele van üvegekkel az asztal és szivarcsutkák hevernek mellette a földön. A reverendája ki van gombolva, a csizmája egészen vörös,

a haja borzas és csontos széles arca keserűen rángatózik. Magas vállas ember Thomasen, de így ültében csak az látszik, hogy a háta görnyedt a szemei zavaros nézésűek, az ajaka vastag, husos. Pár ősz szál csillog a hajában.

Három tanítványa, ki az imént hívta, a gymnasiumban divó szokás szerint, kezét csókolt tisztelendőnek, aztán mindhármán a sutgó tanakodás közben hazamentek:

— Valjon mi baja van a tanár urnak. Már egy hete korhelyekik, de még mennyire! Hogy issza azt a bort! Te Joskovics Imre, láttad-e a mikor egy egész literes üveggel felhajtott s még a szemét sem huzta össze?

— Talán összeveszett Thomasen tanár a praesidenssel, azért. Pedig kár. Milyen jó tanár! Tőlem a tavaly egész éven át csak azt kérdezte minden felelésemkor: „mi az osztás?” És én feleltem: „Osztani annyit tesz, mint két tényezőnek szorzatából s ezen tényezők egyikéből a másikat kifejtetni.” Egész éven át azért feleltetett ebből, hogy a vizsgán is ezt kérdezhesse s így biztos volt, hogy tudni fogom. Aztán mennyi órát engedett el! Emlékeztek, a mult szemeszterben két hétig a szobájában ült és nem jött előadást tartani. Óra közben pedig sokszor beült közénk a padba és játszott velünk. A szegény!

— Olyan, mintha meg örült volna.

A hidon jókora zakotával szekerek mentek át és nagy port vertek. A folyó

mérnök, Vicenti Pál pénzügyigazgatói helyettes és Bíró Ferenc bizottsági tag.

Elnöklő főispán ur 3 méltósága az ülést d. e. 10 órakor megnyitotta.

A havi jelentések röviden a következőkben tüntetik fel az elmúlt hó történetét.

A meggyeszerzte uralkodó ragadós száj és körömfájás, már sokkal enyhébb s a mi fő, ritkábban fordul elő, mint az előző hónapokban, sőt örömmel konstatáltatik, hogy a közönségre oly súlyos teherként nehezült ezen állatjárvány már szűnő félben van s a még zárlat alattlévő községeknek is a felszabadítása remélhetőleg rövid idő alatt be fog következni.

A közegészségi állapot az elmúlt hónapban szintén javulást mutat. Járvány alig mutatkozott az egész megye területén. Csak is a krasznai járás négy községét látogatta meg a hőkhurut járványszerűleg, és pedig: Jaáz, M.-Valkó, O.-Valkó és Újvágás községekben, hol 7 gyermek esett áldozatul. E veszedelmes betegség még veszélyesebbé válik az által, hogy akár hány esetben a nép eltítkolja, mi által az orvosi segély nyújtása is akadályokba ütközik.

Az utmunka tartozások leszolgálása az egész megye területén kedvező állapotot mutat fel s a munkálatok jelenben is szorgalmasan teljesítetnek.

Az adó fizetés az 1889-ik év hasonló időszakában történt fizetésekhez viszonyítva szintén kedvező eredményt tüntet fel, a mi pedig tekintetbe véve az elmúlt félben levő esztendő viszonyosságait, különösen az uralgó járvány miatt akadályozott vásárokat nem csekély mértékben csodálatra méltónak tekinthető.

Több községek részéről behajthatlanság címén az adó töröltetett, így pl. Hadad községben 6 frt hadmentességi díj, Sülelmed község részéről 1 frt 10 kr. egyenes adó. Bogdánháza község részéről 9 frt szintén egyenes adó; Bűrgezd község részéről 18 frt 40 kr. egyenes adó, Zilah város részéről 719 frt adó, Szilágy-Somlyó város részéről 138 frt egyenes adó, stb.

Egyes községek és magán személyek ügyeinek tárgyalása után az ülés déli 12 órakor véget ért.

V.

Egyleti élet.

A szilágy-somlyó-vidéki gazdasági egylet folyó évi november 21-én tartotta utolsó közgyűlését.

Ez egylet még 1881-ik évben a néh. báró Bánffy Elek kezdeményezésére s annak elnöksége alatt alakult s néhány év alatt, különösen míg az egylet vezetése néh. Bocsáncz Adolf mint igazgató kezében volt, a rendelkezés alatti csekély anyagi erő mellett igen szép eredményel működött.

hely lugasában; a friss lombok illata borította be. feje szét volt löve és körülötte a magas fű szálain vér rezgett.

Őt évvel ezelőtt az örök nyár hazájában élte az élvezeteket, melyek minden felől feléje nyújtogatták rózsás karjaikat. Éjszaka és nappal egy volt: fényes, ragyogó, csengő és vidám. A nevét emlegették, a kalandjairól csodákat beszéltek. A gróf itt és ott és mindenütt, a hol vig fickók gyűltek össze. Nála nélkül nem képzeltek hangos társaságot. Nagy név, gazdagság, ifjúság, mind a szolgálatában állottak.

Ah! Ki gondol a holnappal. Éljen a ma. — Éljen a mámor; az apró hóbortok, melyeken egy napig nevetett az egész környék. A hercegnő bálján estétül másnap délig fuvaláznai a zenekar között, az egész társaság derűtsége közepette, milyen könnyűnek tetszett és milyen önkényt jött. Vagy két órát uszni a tó vizében egy vízi virág után és aztán, még kelyhén vízcseppekkel odaadni a legsebbebb oláh bojárnénak, a ki ez időtől kezdve híressé vált, milyen közönséges!

És pénzt szórni a kártya asztalnál, a vendéglőben, pénzt, csengő, könnyű pénzt mind a lépésnél — jól esett.

Egyszer aztán egy kis méh megszúrta a fullánkjaival. A neve Madetta volt. Madetta a cirkusból. A bájos, a könnyű leány, a ki úgy libben a dróton, száguldó ló hátán, mint egy szárnyas méh az ingó ágon. És elmúltak a többi hóbortok.

Madettát látta, hallotta lélegzeni. Róla álmodott és őt kereste szüntelen. És minden estére volt valami meglepetés az ő számára a cirkuszban. Drága ékszerek,

Még ezelőtt néhány évvel is, néhai b. Bánffy György elnöksége alatt az egész vármegye érdeklődése mellett tartotta meg gazdasági állatkiállítását és lóversenyt és osztott szét tagjai s a vidék lakosai között válogatott fajú gyümölcsfajta oltványokat s gazdasági magvakat.

A szilágy megyei gazdasági egyesület megalakulása után a szilágy-somlyó-vidéki gazdasági egylettől az addig élvezett csekély állami segély is megvonatott, a tagok tekintélyesebb része a megyei egyetbe belépve, e vidéki egyletet mellőzni kezdte. Következtek gazdasági rosz esztendők, beütött a phylloxera pusztítás.

Ezek mind oly körülmények valának, melyek az egyleti tagok buzgóságára nagyon lehangolólag hatottak. Aztán egymásután dőltek ki a vezérek s fájdalom, nem akadt az újabb nemzedék között hivatott egyén, ki a zászlót megragadva, a tagokba lelkesedést, az egylet működésébe életet tudott volna önteni.

Volt az egyletnek egy-két elismerési kivívott és bizonyára jobb sorsra érdemes igyekezetet tanúsító tisztviselője és tagja, — de a vezérszerepre senki sem vállalkozott s így az egyletnek előbb-utóbb föl kellett oszolnia.

Mi azt hittük, hogy a phylloxera vészharangja fölkelte zsidbadtságából az egylet tagjait és egyesült erővel fognak hozzá az újjáalakuláshoz.

Fájdalom, e reménységünkben keservesen csalódtunk, mert ismételtén arról kellett meggyőződnünk, hogy a miközönsegünk csak akkor tud bármely közügyben lelkesülni, csak akkor tud egy egyesületet fenntartani, ha annak élén nagy-névű emberek állanak, maga a cél nemes-sége, maga a közügy szentsége nem elég arra, hogy lelkesedjen s esetleg áldozatot is hozzon.

Valóban fájdalommal kellett a gazdasági egylet utolsó közgyűlésén amaz indokolatlan érdekeletlenséget tapasztalnunk, mely a tagok csekély számmal megjelenésében nyilvánult.

De még most sem adjuk föl a reménységet, hogy az egylet ha nem is mint „vidéki gazdasági egyesület“, de mint „szőlészeti szövetkezet“, esetleg mint „kertészeti és szőlészeti egylet“ új életre támad.

Ily irányban hozta meg a közgyűlés határozatát, a közönségtől függ, hogy e határozatnak gyakorlati haszna legyen.

Lépünk be tehát minél tömegesebben a szőlőujtási szövetkezetbe s akkor még az egylet vagyonának maradványa alap-

egy virág, egy-egy szép paripa, mit mutatványai után bérruhás szolga vezetett Madetta elé.

A cirkusz minden este zsufolva volt, a közönség inkább a gróf hóbortjaira volt kíváncsi mint az ócska mutatványokra és az örökké mosolygó lovárnőkre.

Az előkelő világ mulatott a gróf új ötlete felett és nem tartotta másnak a viselkedését, mint sportnak. Sidion gróf azonban kerülte ezentúl a társaságot.

S Madetta mosolygott csendesén. Ő mindenre mosolygott. Nevétő arccal, hideg szemekkel mosolygott, a cirkuszbéli bohócra Mr. Brookra és a lázas vérű grófra. Egyformán, hogy e mosolytól senki se legyen a másikonál boldogabb, de elszédüljön tőle mindenki az örök nyár hazájában.

S az történt aztán, hogy a gróf kol-dus lett és eltűnt. Eldobta a nevét, a rangját, beállott paptanárnak; ő tisztelendő Thomasen Sándor Péter tanár, a ki hanyag az iskolában és rendetlen otthon, ki fiatal még, de már ősz hajsza-lai van-nak és a ki a lecke mellett gyorsütemű dallamokat dudorász a leckeóra alatt.

S mindent elfeledett... A zárda csendes, nyugalmas, mint a sir. Mindent. Hanem egyszer csak a kezébe akad egy ócska olasz ujság és egy ócska hír...

Ah!... Mrs. Madetta leesett egy rosszul idomított új lóról. És száján, ragyogó szemén egy pillanat alatt örökre megfagyott a mosoly. Szép fejét széttroncsolta a vad paripa patája.

A rezidenciában pedig nagy a tanakodás a Thomasen Sándor Péter atya te-

köve lehet egy nemes célnak, vidékünk szőlőművelése regenerálásának.

A közgyűlés lefolyását úgy az egyesületi tagok, mint a nagy közönség érdekében teljes egészében közöljük, a mint következik:

Jelen voltak: Gencsy Sándor Sz.-Somlyó város polgármestere, mint a gyűlés elnöke, Farkas Ferenc egyleti pénztárnok, Mike István, Huberth József, Huberth Jenő. Kedves György városi pénztárnok, mint Szilágy-Somlyó város képviselője.

A jegyzőkönyvet vezette Bölöni Sándor Elnöklő Gencsy Sándor sajnosan konstatálja, hogy a „Szilágy-somlyó-vidéki gazdasági egylet“ mint az országban létező legtöbb gazdasági egylet a tagok érdekeletlensége miatt nem volt képes szép és magasztos hivatásának megfelelni s így az egylet működése szünetelvé, a földmívelési miniszter ur leirata szerint az egylet mintegy fölsozlottnak tekintetvé, az egyesület Szilágyvármegye alispánja által hivatalosan fölsozlítottat arra, hogy az egyesületnek alapszabályszerű fölsozlatása és az egylet vagyonának hova-fordítása fölött közgyűlés tartassék és határozat hozassék.

Mint hogy f. évi november 7-ik napjára e tárgyban összehívott rendkívüli közgyűlésen a jelen voltak kevés száma miatt a fölsoztlás fölött határozat hozható nem volt, az újabban összehívott gyűlés azonban a megjelent tagok számára való tekintet nélkül érvényes határozat hozatalára jogosult, midőn a tagokat szívélyesen üdvözölte, a gyűlést megnyitottnak kijelentve fölkerde, hogy a tárgysorozatban foglalt kérdések fölött határozatot hozzon.

Az egyleti vagyon számbavételére s pénztárnok számadásainak megvizsgálására a f. évi november 7-én tartott rendkívüli közgyűlés által kiküldött bizottság jelentése fölolvastatván, ezen jelentés tudomásul vétetett és a pénztárnoki számadás az 1888, 1889. és 1890. évekről 372 31 kr. bevétellel szemben 185 frt 19 kr. kiadással s így 187 frt 12 pénztári maradvánnyal elfogadtatott és Farkas Ferenc pénztárnok a fentartandók fenntartásával a számadások terhe alól fölmentettnek kimondatott.

Az egyleti — a vagyon számbavételre november 7-iki közgyűlés által kiküldött bizottság munkálata szerint — következőkben állapittatott meg:

1) Az újabbi közgyűlési meghívók ki-nyomatása és postai szétküldés — 2

metése miatt. Az öngyilkos papot hogyan temessék? A kinek örvendeznie kellett volna az életben, hogy szolgálhatja az Urat, az ime széttrombolá magában az Ur alkotását. Méltó-e, hogy papot megillető temetésben részesítsék?

A „rend“-től harmadnapra jött a parancs, hogy a városban lévő öt minorita tanár helyébe mások jönek. A rend hírnevét megrontotta ez az eset és új emberek kellene, kik feledtessék azt az Isten káromló dolgot, hogy egy felszentelt pap, az Ur hivatott szolgálja önmaga határozta meg az élete végét.

A rend irgalmas volt Thomasen Sándor Péter iránt. Eltemették békésen. Korporsója felett megzendült az ének a tőm jén illatban:

— Requiem aeternam dona ei Domine! Et lux perpetua luceat ei!

Virrad...

Virrad.

Az ég sötét kárpitjai széthuzódnak; nak; a csillagos palást el-eltűnedezik. Hatalmas fényű nap gyöngye sugarai hatolnak be a kates szürkületbe.

Csend uralkodik. Az utcák zaja csak most kél életre. Boltajtók nyílása, perecek, almás asszonyok kiabálása majd csak félóra múlva tölti be a tereket. Most még alszik mindenki. Záros ajtók mögött piheni álmát a föld fáradt gyermeke.

A szeretet puha fészében, a honnan ki vannak üzve a gondok, édes a hajnal pirkadása. A szerető szívek egymás kö-

frt 12 krt tevő — költségei levonása után helyesbített pénztári maradv. 157 frt — kr.

2) Befizetett alapítvány (b. Bánffy Elek, b. Bánffy Albert és Hummel Károly alapítványai) 155 frt — kr.

3) Be nem fizetett 34 alapítvány 50 frtjával . . . 1700 frt — kr.

4) Hátralékban levő részvénydíjak, alapítványi kamatok és évdíjak 970 frt 50 kr.

5) Butorokban 40 frt — kr.

6) Szakkönyvekben . . . 40 frt — kr.

7) Gépekben 200 frt — kr.

Összesen: 3285 frt 50 kr.

Ezzel szemben teher:

1) Házbér hátralék tartozás . 60 frt.

2) Országos gazdasági egyesületi tagsági díj 1890. évről . . 10 frt.

3) Kenderáztató helyiségnek 1887-1890. évi bérlete 4 frt.

Összesen: 74 frt.

Ezek szerint mutatkoznék tiszta vágyon 3211 frt 50 kr.

Tekintve azonban egyfelől, hogy az alapítványokról alapító levelek ki nem állítottak, — másfelől a részvényesek és évdíjasok is kötelezvényeket nem irtak alá, s így mind az alapítványok, mind pedig az alapítványi kamatok, részvénydíjak és évdíjak per uton való föl-hajtásához a törvényes jogalap hiányzik, — de meg ezen hátralékoknak per uton való föl-hajtása tetemes költségbe kerülne s végtére is a per eredménye nagyon is kétséges lenne; figyelembe véve, hogy minden kérdésnél, mely városunkban és vidékünkön az egyesülési, társulási hajlamot még a jelenleginél is alacsonyabb, kedvezőtlenebb fokra nyomná le, lehetőleg tartózkodni kell; tekintve azt is, hogy a hátralékosok névsorában sokan vannak olyanok is, kik időközben ismeretlen helyre eltávoztak, mások elszegényedtek s néhányan tekintetbe vehető hagyatéki vágyon hátrahagyása nélkül elhaltak; nem hagyhatva figyelmen kívül még azon körülményt sem, hogy az egyesület a közlelbbi években tényleg nem is működött: a közgyűlés határozatilag kimondotta, hogy az alapítványi címen künn levő 1700 frt követelés, nemkülönben az alapítványi kamatok, részvénydíjak és évdíjak címén künn levő 970 frt 50 kr. követelés a vagyonrovatból mint nem realisálható tételek törleendő és így ezen 2670 frt 50 kr. behajthatlan követelés levonása után az egyesület vagyoni állapota 615 frt vágyonnal, szemben 74 frt tartozással, vágy-

zelében dobognak s boldog álmódásban várják a kelő napot, mely ébredésre hív. A gazdag gondoktól szabadon henyl kényelmes vánkosán s a munkában gyöttrődött nyugodt kedélylyel álmodja, hogy — pihen.

Virrad. Mind erősebb a nap fénye, s gyöngül az éj hatalma. Ébred az emberiség s talpra áll csakhamar. Kitörli szeméből az álmot s ujult erővel lát dolgához. A nappal a munka ideje. Abból nem szabad vesztegetni semmit.

Munkára!

*

Századok sötétsége lassan oszlik el. A tudomány és vallás lobogó fáklájának biztos világa, izmos fényereje töri csak meg a vastag homályt. Összenőtt rosz szokások, pókhálós hagyományok megszüntetéséhez: hej, sok idő kell. Sok idő, sok templom, sok iskola! A mit régiek hibáztak: mind helyre kell hozni. A mi még nincs meg: meg kell azt csinálni.

Óriási a munka; százezren végzik, kihullanak mellőle; az utódok folytatják s egyszer. sokára, csak elkészül. A világosság legyőzi a sötétséget; a fény a homályt. De a küzdelem erős és tartós.

Nem baj. Lankadás nélkül folyik a munka tovább. Az eredmény már látszik. Oszlik a homály. Előre tör a fény.

Virrad...

*

Nehezen virrad. A baglyok szeretik a sötétséget; de az emberek közül is sokan utánozzák az éj e madarait. Lépten nyomon elébe állnak a haladásnak és gáttat vetnek elébe. Akadályozzák az emelkedést, nehezítik a fejlődést.

is 541 forint rendelkezés alatt álló tiszta vagyonnal állapított meg.

A m. kir. földmívelésügyi minister ur ő nagyméltóságának 37,315—1890. sz. alatt az egyletnek az alapszabályok értelmében fölosztása iránt kibocsátott rendelete fölolvása után a közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul a minister ő nagyméltóságának emez intézkedését, — de a közelebbi években mind inkább tapasztalva az egyleti tagoknak az egyesület ügyei iránt való érdekeletlenségét, a gazdaközönség legnagyobb mérvű közönyét, az egyesületnek ujja szervezése kivihetőnek és a kívánt eredményre vezetőnek ez idő szerint nem mutatkozván, a gazdasági egyesületnek az alapszabályok 20-ik §-a értelmében feloszlása és megszűnte kimondatott.

Az egyesület 541 frt összértéket képviselő vagyona Sz.-Somlyó városának természetben átadandónak kimondatott, oly kikötéssel, hogy azt a város természetben, vagy pénzürtékben az ez idő szerinti alakuló félben levő „Szőlőültetvények” céljaira fordítsa, — ha pedig ezen szövetkezet meg nem alakulna, az átadott vagyont tegye pénzzé s azt mind addig gyümölcsöztetőleg mint alapítványt kezelje, míg nem az egy Szilágy-Somlyó város és vidéke érdekében létesítendő szőlészeti és kertészeti egyesület céljaira nem lesz fordítható.

Az egyesület vagyonának leltár melletti átadására Bölöni Sándor és Farkas Ferenc bizattak meg, az átvétel iránti intézkedés megtételére pedig Szilágy-Somlyó város polgármestere fölkérte.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselő f. évi december hó 9-én Szikszai Lajos kir. tanácsos, vármegyénk alispánja elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott, a mikor is elnöklő alispán ur a küldöttség meghívására d. e. 11 órakor a gyűlésteremben megjelenván, a közgyűlés tagjainak lelkes éljenzése között az elnöki széket elfoglalta, a szép számmal megjelent képviselői tagokat üdvözölve előadta, mikép a képviselő testülettől vett értesülés szerint a képviselőtestület választás alá eső tagjainak fele ez évi május hó 11-én eszközölt választás alkalmával megválasztott s a választási eljárás ellen észrevétel nem tételét, — az 1891. évi legtöbb adót fizető képviselők névsora összeállított, miért is hogy a képviselőtestület teljesen megalakultnak kijelenthesse, a közgyűlést a mai napra összehívta.

Ezután felolvastatott az alszegi és felszegi választó kerületben ez évi május

Aztán a sötétséghez szokott szem is gyöngé meg. Nehezen állja a vakító világosságot, mely egyelőre ugyancsak csekély mértékben, de már is hatalmas erővel lép elő. Lassankint kell hozzászokni a fényhez, hogy meg ne ártson. Ugy erősbül a szem, a látóképesség.

*

Ez a rettenetes művelt és felvilágosodott század, a mely kicsinyléssel szól a multak egyszerű, törekvő emberéről s azt hiszi, hogy maholnap az éjjel is közeledik s a siron tulról is visszahozza a meghalt embert: még teli van hibával, sötét foltal. Annyi benne a javitanii való, mint egy szerte mállott, ócska köpenyegen, a melyről azt szeretnők, hogy egészen betakarjon.

Sokat tudunk, az igaz. Alig mulik nap, a mikor valami újat nem találának fel. És alig vesszük észre, hogy minél több a tudományunk, annál kevesebbet törődünk a hittel, a mely nélkül pedig nincs igaz, boldog élet s minél több a kincsünk, annál keményebb lesz a szívünk, érzéketlenebb a lelkünk a szegények iránt.

Ide kellene még egy kis világosság. Hadd oszlanék el egyszer végre az éj rettenetes homálya. És jöjjön helyette a fényes, az áldást és erőt, kedvet hozó virradat!

Ha ez a fény övezi körül a művelt világot: akkor mondhatjuk el csak igazán úgy, a hogy a nap biztos érkezését váró ember elmondhatja:

— Virrad.

A. A.

hó 11-én megejtett városi képviselők választásának eredménye, mely szerint be- választva lettek a felszegi választó kerületben rendes tagoknak: Barbolovics Alimp. id. Szabó Ferenc, Schönstein Ferenc, Halmágyi Miklós, Gyurkó József, Márkus Gusztáv. Lázár Ödön; póttagoknak: Némethy Zsigmond, Lacay József. Az alszegi választókerületben rendes tagok: Klein Ferenc, Gámeney Lukács, Bölöni Sándor, Telegdy Márton. Bikkfalvi András; póttagnak Kiss Pál. Benn maradtak az 1887. évi január hó 9-én be- választottak: id. Páskuj István, Márkus Flórián, Lisztay Imre, Farkas József, Angyal János, Brüll Károly, Ruzska István, Réner Albert, Schönstein István, Ács György, Farkas Ferenc.

A legtöbb adót fizető városi képviselők 1891-ik évre megállapított névsora pedig következő: „Krasznamegyei takarékpénztár” képviselőiben Nagy László, — „Silvânia” takarékpénztár képviselőiben Kozma Endre, — Trusza Lajos, — báró Bánffy Albert örökösei, — Huberth József, — Szénási Miklós, — Tamko Bertalan, Józsa Gyula, Oroz Simon, gróf Bánffy Béla örökösei, Brüll Farkas, Páskuj József, Weinberger Kálmán, Láng József, Somogyi Kálmán, özv. Lázár Jánosné képviselőiben Péchy Árpád. br. Bánffy Zoltán, Ruzska Ignác, özv. Hubert Ivánné képviselőiben dr. Ajtai Endre, Lukátsffy Ödön, Brüll Lipót, özv. Farkas Károlyné képviselőiben Farkas István, Herschli Sámuel és Kiss József.

Ezek alapján elnöklő alispán ur a képviselőtestület az 1886. évi XXII. t. c. 53. §-a intézkedéséhez képest megalakultnak kijelentette s a mennyiben 1884. évi dec. 18-án megválasztott jelenlegi tisztikarnak hat éves ciklusa a f. év végével lejár, ugyanezen törvény 78. §-a értelmében a tisztújító szék határpénzául folyó hó 15-ik napjának d. e. 9 óráját tűzte ki. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után a közgyűlés tagjai alispán urat ismételtelen lelkesen megjeleneztén, elnöklő alispán ur az ülést bezárta.

Egy közérdekű alispáni rendelet.

A közelebbi években tapasztalhattuk, hogy bárminő alacsony fokra szállott is le a vágó marhák ára, a husnak ára a megye összes városaiban és falvaiban vagy nem szállott a marha ár hanyatlásával arányban, vagy ha éppen nagy sokára megmozdult is, a legkisebb alkalmadtán ismét magasra szökött vissza s ha e miatt panaszra fakadt a publikum, az volt a válasz minden felől, hogy „szabad ipar”, „szabad verseny”, nem lehet a bajon segíteni.

E kérdésre ad a Zilah város tanácsához intézett alábbi alispáni rendelet nagyon helyes feleletet, melyet, mint vármegyénk minden községet nagyon is közelebről érdeklőt az alábbiak szerint szórul szóra közölni célszerűnek találunk. Péternek szól, de Pál is érthet róla.

Tekintetes városi tanács!

Az 1886. t. c. 31 §-ában gyökerező felügyeleti s ellenőrzési jogom gyakorlata alkalmából azon sajnós tapasztalatra jutottam, hogy a tekintetes városi előjáróság a közlelmezés kérdésével, úgy a mint azt a közegészség s a közönség gazdasági érdeke megkívánja, foglalkozni egyáltalában nem tartja hivatalos és törvényszabta kötelességének, mert bizton merem állítani, hogy a husméréssel foglalkozók önkényének, az egész országban egy város közönsége sincsen annyira kiszolgáltatva, mint Zilah városé.

Hiszen nyíltan minden tartózkodás nélkül az iparszabadság s a szabad verseny kigunyolásával történik itt, hogy a helybeli mészáros iparosok szövetkezete kortárlanul monopolizálja az emberi életre oly kiváló fontossággal bíró husnak tetszés szerinti áron kimérését s innen van az, hogy a míg a város határában beékellett Cigányi község határán jó és kellő táperővel bíró marha húst lehet kilónként 18—20 kron vásárolni, addig benn a városon mindenik kimérésnél, a sovány, vén és csekély táp erővel bíró ökrök, tehén sőt bivaly hus is 36 krral fizetettik s még ez is csak hagyján volna, ha a szomorú tapasztalatok a hiányos kimérésre is oly gyakori példákat nem szolgáltatnának, el annyira, hogy szerencsésnek mondhatja magát az a gazda, a ki 8—10 deka híjjával kapja kilóját, a mikor a panasz és perledéstől idegenkedő többség 15—20 deka híjjával kénytelen megelégedni. És ez évek óta így folytattatik a nélkül, hogy a város előjárósága ezen visszaélések meggátlása iránt a képviselő testületnek valaha jelentést és javaslatot terjesztett volna elő, s a nélkül, hogy a hatóság e téren kifejtendő tevékenységének egyes husméréssel foglalkozók éjjeli tivornyázásának megfenyítésén kívül egyéb nyomára akadni lehetne; — pedig husáru csarnoknak felállítását s az idegen vidéki

marhahusnak korlátlan mennyiségben beszállítása, husfogyasztási szövetkezetek szervezése által mindezen bajokon már évekkel ezelőtti segíteni lehetett volna, sőt eltekintve ezen módok és eszközöktől, melyek a városi előjáróság fokozottabb tevékenységét igényelnék, ott van az 1884. XVII. t. c. 53 §-ának intézkedése s ezzel kapcsolatban a földmívelési ipar és kereskedelmi miniszternek 1887 évi 29920. IX. a szám alatt kibocsátott azon elvi jelentőségű határozata, mely a következő indoklással tettett közzé: „Az 1884. XVII. t. c. 53 §-ában a marhahusmérés szabad gyakorlatának korlátozására nézve felsorolt külön intézkedések nem csak együttesen, hanem egymástól függetlenül is elrendelhetők; ennél fogva nem forog fenn nehézség az iránt, hogy oly községre nézve, a hol a hus ára a husmérés iparosok szövetkeztése folytán a szomszédos vidék viszonyaihoz képest mértéken túl felcsigázott, a fogyasztó közönség érdekében a másodfoku iparhatóság, az illető község képviselő testületének kívánságára s az első foku iparhatóság valamint a kereskedelmi és iparkamara meghallgatásával az ipartörvény 53 §-ának b. pontjában megjelölt intézkedést léptesse életbe és a hus árakat időnkénti szabályozásnak vesse alá” — mind ezekből a tekintetes tanács a fogyasztó közönség érdekének miként lehet megóvása iránt tájékozást merített volna a nélkül, hogy erre a figyelemzetést töltem várnia kellett volna.

Hogy a halogatás s a közönség érdekének egyesek javára történő mellőzése végét érje, felhívom a tekintetes városi tanácsot, tekintettel arra, hogy a Zilah városi hus árak többé kevésbé nem csak a vármegye területén levő más városok és vásáros helyekre, hanem még a kis községre nézve is sok tekintetben irányadóul szolgálnak s az itteni e tekintetbeni visszaéléseknek súlyos következményeit az egész vármegye közönsége kénytelen viselni, szíveskedjék jelen átiratot megfontolni s tanácskozással tárgyává tenni s a másodfoku iparhatóságnak egy a városi képviselő testület által hozandó határozat átszarmaztatásával a lehetőséget megadni, hogy az itt jelzett bajok kellő orvoslást nyerjenek s a husméréssel foglalkozók önkényű és káros eljárása a fogyasztó közönség javára korlátoztassanak.

Együttal a mennyiben a kimérés pontosságát sem ellenőrizték úgy a mint ezt a közönség érdeke kívánna, e részben is kérem a kellő intézkedések megtételét és úgy ezen mint a fentebbiekben teendő eljárásról 15 nap alatt kimerítő értesítést. Zilah 1890. évi december 6-án.

Szikszai Lajos.

kir. tanácsos, alispán.

Különfélék.

* Kérelem. A „Szilágy-Somlyó” azon tisztelt olvasóit s illetve megrendelőit, akik e hó végéig lejárandólag a lapnak folyó, — esetleg előző évi díjjával hátralékban vannak, bizalommal felkérem, hogy tartozásukat december hó 31-éig alólírtához annyiaval is inkább küldjék be, mivel utódommal szemben a végleszámlából származó ki- egyenlítőim lesznek s mivel 1891. január 1-én túl követeléseimet hatósági uton leszek kénytelen felhajtani. Nagy László, volt szerkesztő kiadó.

△ Szőlőültetési szövetkezet. Ismételtelen felhívjuk egy a városi, mint a vidéki gazdák figyelmét a szőlőültetési szövetkezetbe való tömeges belépésre. Azt már jól tudjuk, hogy a kormány több ízben kijelentette, miszerint szőlővesszőket első sorban csak is szövetkezeteknek ad s mindaddig, míg a szövetkezetek kielégítve nem lesznek, egyesek kérelme tekintetbe vétetni nem fog. A feloszlott sz.-somlyó-vidéki gazdasági egyesület vagyona is — mint mai közleményünkben olvasható — 541 frttal segíti elő e szövetkezet megalakulását. Ne várjunk tehát a sült galambot szánkba repülni, hanem fogjuk meg a dolog végét, írjunk alá minél több üzletrészt, hogy a tényleges működést minél előbb megkezdhesük.

△ Ritka vendég. A folyó hó 9-én tartott városi közgyűlésen csakugyan vármegyénk alispánja elnökölt. Nem tagadhatjuk, hogy meg voltunk lepve általa, mert ahoz voltunk már szokva, hogy ilyen alkalmakkor vagy a főjegyző, vagy az árvaszéki elnök jöjjön át. Ez volt az első eset alispánsága alatt, hogy városunk képviselője megalakulása, vagy tisztí választás alkalmával az alispán ur maga jött át hozzánk. Pedig most is tapasztalhatta, hogy — dacára az irántunk több ízben nyilvánított hidegségének — városunkban nemcsak előzőeken fogadtatásban s az őt megillető tiszteletben részesítjük — sőt mint a városi közgyűlési tisztviselő látszik — még nagyban meg is éljeneztek. Ha gyakrabban lesz szerencsénk, még megérjük, hogy más véleménynyel lesz rólunk.

△ Legfelsőbb adomány. Ő csásári és apostoli királyi felsége Lompért községnek, az ott f. évi július hó 11-én pusztított tűzvész által károsult lakosai segélyezésére 400

frtot adományozott. — A m. kir. belügy- miniszteriunnál a f. év második felében a tűz által károsultak javára Szilágy vármegyéből 154 frt 54 kr. könyöradomány folyt be.

* Athelyezés. Jakó Pál szilágycsehi kir. járásbírói aljegyző a zilahi kir. törvény- székhöz helyeztetett át.

△ Korsolya egyletünk új életre kelésén fáradozik néhány fiatal ember. Nagy kár lenne ha az alakiságok miatt maga a cél szenvedne hátrányt. Minél egyszerűbb alakban ujjítjuk fel ez egyletet, minél kevesebb korlátok közé szorítjuk az egyéni szabadságot és végül — a mi nem épen utolsó föltétel lenne — minél kevesebb költségbe fog kerülni az egyleteskedés, annál több tagra lehet számítani.

* Népszámlálás. A népszámlálás 1891. évi Január hó 1—10 napján az 1890. December hó 21-én éjjeli 12 órakor létező állapotnak megfelelőleg országsszerint meg fog ejteni. Aki ezen idő előtt még élt habár a számlálás idejékor már meg szűnt volna is élni, mint élő vétetik fel, a ki pedig ezen idő előtt még meg nem született, ha bár az összeírás idején már élő gyermek lenne is, az összeírásból kihagyatik. — A népszámlálás alkalmával a lakviszonyok és az épületek összeírása is eszközöltetni fog. Városunk hat csoportra osztott fel. Az 1-ő csoportban 1—166 házászámig Páskuj István, — a 2-ban 167—326. számig Gámeney Lukács, — a 3-ban 327—451. számig Lisztai István, a 4-ben 452—607. számig Benkő Pál, — az 5-ben 608—750. számig Kedves János, — a 6-ban 751-től a végéig házászámig — Jolbe József ügynökök fogják az összeírást teljesíteni. — Felülvizsgálók lesznek az 1-ő és 6-ik csoportra polgármester, — a 2-ik és 3-ik csoportra főjegyző, — a 4-ik csoportra rendőrkapitány.

△ Lelet. Szabó István földműves a napokban porondot hordott a vágó híd melletti Kraszna partról, hol a kavics közül egy 1685-iki Leopold idejéből való 20 krajcáros nagyságu arany pénz csillant elő. Természetes, hogy volt aztán keresés a porondban, de az is természetes, hogy az aranynak több társa nem találtatott. Mondják, hogy ugyane helyen ugyan ilyen arany pénzt találtak már nem régebben is; akkor sem többet csak egy darabot. Ki tudja honnan sodorhatta oda a Kraszna árja. A „kincskeresők” bizton hiszik, hogy azt a víz megmagyarázhatatlan módon a Magurából, ama rég óta keresett kincs-halmazból sodorta volna le.

△ Szerencsés esés. A helybeli községi iskola tornahelyiségében történt a napokban, hogy egy hét éves gyermek ép n a vékony mászórud tetején volt, midőn a felső végén megrothadt fényő rud kitört és a gyermek vele két öl magasból a földre esett. Szerencse, hogy a gyermeknek az ijedségen kívül semmi baja nem történt. De az már nem szerencse, hogy a tornaszerekre oly kevés gond fordítatik, hogy ilyen egyáltalában megtörténhetik és még azután sem ujjítanak meg a rudak, — és hogy a fentebbi eset után aggódva ereszkék a szülők gyermekeiket az iskolába, nem lévén biztosak felőle, vajjon nem fog-e majd meg a nagy oszlop valamelyik gyermekre rádőlni, vagy a nyújtó fája éppen egy karforgózás közben ketté törni? — s mindég remegjenek, hogy mikor nyomorodik el gyermekük. A tornaszerek alapos megvizsgálását és megújítást ajánljuk a tanító urak és az iskolaszék becses figyelmébe addig, míg nagyobb szerencsétlenség nem történik.

△ Székhely kérdés. Szatmár vármegyének f. hó 4-én és folytatva tartott rendkívüli közgyűlése ismét népes és zajos volt, a mennyiben a székhelykérdés került újból tárgyalás alá. A székhelykérdésben leérkezett miniszteri rendelet értelmében megkívánt adatoknak a kormányhoz leendő felterjesztése képezte ezuttal a közgyűlés legfontosabb tárgyát. Az állandó választmány felterjeszteti javasolta ugyan a beszerzett adatokat, azonban kifejezést kívánt adni annak, hogy az előmunkálatokat nem tartja olyannak, a melyek alapján a fontos kérdés eldönthető. A szépen és rendszeresen megindokolt véleménynyel szemben, az alispán ur terjedelmes és igen ügyesen összeállított határozati javaslatot terjesztett elő az iránt, hogy felkérésék a kormány, miszerint a felterjesztett adatok alapján e kérdésben most már érdemileg döntsön. A kérdés két külön szavazással döntetett el és pedig előbb az állandó választmány javaslatára történt meg a szavazás, melynek eredménye az lett, hogy az állandó választmány javaslata mellett 11-en el szavazott 96, nem mel 256 bizottsági tag s így a javaslat 160 szótöbbséggel elvetve lett. Az alispán határozati javaslat részletes tárgyalás nélkül en bloc bocsátatván szavazás alá, beadatott összesen 322 szavazat, — ebből a határozati javaslat elfogadása mellett szavazott 255, elvetése mellett 67, tehát 188 többséggel elfogadva lett. Hogy a székhelynek Szatmárra átvitele mellett mily erős párt áll, a most közzét szavazati eredmény mellett az is mutatja miszerint a székhelynek és tisztviselőknak átköltöztetése költségére néhány nap alatt aláírásook után több gyűlt össze 10,000 forintnál.

* **Iparkamarai** kültagok választása. A Sz.-Somlyó város, — sz.-somlyói, krasznai és tasnádi szolgabírói járásokból alakított választó kerületben, — Sz.-Somlyón e hó 7-én megejtett választás alkalmával a kolozsvári kereskedelmi és iparkamarába kültagokul bevélasztva lettek Ruszka Ignác, Simay Gerő kereskedők, — Nagy Ferenc és Barna József iparosok, mindnyájan sz.-somlyói lakosok.

* **Bőriparosok** figyelmébe. A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium a honvédségi lábbeli és legénységi bőrnemű felszerelési, valamint lőszerelevényi cikkek szállításának 1891. évi január 1-től kezdve további öt évre válalkozás útján szándékolt biztosítása iránt pályázatot hirdetvén, a szállításban résztvenni óhajtók figyelmeztetnek, miszerint az ide vonatkozó szerződési részletes feltételeket a kereskedelmi és iparkamara hivatalában Debrecen N.-Hatvan-u. 1445 sz. a hivatatos órák alatt megtekinthetők.

△ **Tömeges** vallásváltotatás. Szalacs köz-ség római katolikus meg református lakosai tömegesen akarnak áttérni a görög katolikus vallásra. A vallásváltotatást célzó mozgalom oka még nincs kiderítve. Mindenesetre sajnálatra méltó dolog ez, mert könnyen meg lehet, hogy ezek a vallásváltotatók a magyar nemzeti-égre nézve elvesznek.

* **Pasteur** vetély társa. Bukarestből írják, hogy az ottani bakteriologiai intézetben Babes dr. a napokban kijelentette hallgatói előtt, hogy a veszettség ellen olyan szert talált ki, mely akkor is használ, midőn a veszettség első jelei már mutatkoznak.

Irodalom.

— „A Hét” Kiss József hetilapjának legújabb (48) száma a szokottnál fényesebb kiállításban némi késedelemmel megjelent. E késedelem oka adminisztratív okokban keresendő. A lap ugyanis nyomdát és adminisztratívot cserélt és az ily alkalmommal elmaradhatlan zavarok két napig késleltették megjelenését. A Hét szerkesztője és kiadója felkéri azon előfizetőit, a kiknek példánya e zavarok folytán netalán elmaradt volna, hogy azt azonnal reklamálni sziveskedjenek. A lap tartalma oly distingvált magas nivaun mozog, mint edesem. Csak kettőt emelünk belőle ki: Herceg, Ferencnek „Sirius” című rendkívül érdekesítő novelláját és Ambrus Zoltán bírálatát Beöthy Zsolt „Kazinczy és Horatius” című esszé-jéről. Az utóbbi cikk oly classicus és szellemes, a minőt nem egyhamar olvastunk. A lap továbbá igen gazdag szellemes apróságokban. A Hét előfizetési ára: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2.50 Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. József-körút 44. sz.

— „Trifolium” a címe azon érdekes kötetnek, mely Kolozsvárt közelebb a könyvpiacon megjelenni fog. Bede Jób, Fekete Béla és Kovács Dezső fiatal kedvelt tárcairók együtt adják ki a kötetben apróbb dolgo-

zataikat. Az előfizetési felhívás így szól: Trifolium. E cím alatt könyvet írtunk és adunk ki. Elbeszéléseket, novellákat tárcacikkeket tartalmaz. A könyv megjelenik ez év karácson napján, Kolozsvárt. Előfizetési ára 1 forint. Az előfizetési pénzeket kérjük e hó 20-ig Ajtai K. Albert könyvkiadó-hivatalába Kolozsvárra küldeni. Gyűjtőknek tiz példány után egy tisztelet-példánnyal szolgálunk. Kolozsvárt, 1890. december hó. Bede Jób. Fekete Béla. Kovács Dezső. — Bede Jób — kitől lapunk mai számában egy érdekes tárcát hozunk — városunk szü-
lötté, kinek írói munkássága már is szélesebb körben figyelmet keltett, Fekete Béla és Kovács Dezső pedig méltó társai a Trifoliumnak. Reméljük, hogy lapunk olvasói közül sokan megfogják szerezni ez érdekes könyvet, melyre az előfizetést lapunk is készséggel közvetíti. A könyvről megjelenése idejében bővebben fogunk szólni.

Közgazdaság.

1890. december hó 5-én tartott heti-vásárforgalmi kimutatása. (Közép számítás szerint.)

	Közép ár oszt. ért.	
	frt	kr.
Tiszta buza	5	50
Kétszeres	4	60
Rozs	4	20
Kukorica	4	—
Zab	2	30
Burgonya	2	40
Száz kg gramm szalonna	56	—
Egy	—	64
Egy	—	30
Egy	—	40
Egy	—	20
Száz	8	24
Egy	—	10
Száz	4	—
—	2	80
Négy köbm. tűzifa kemény	5	—
—	4	20
Egy liter szesz 36 fokú	—	36
—	—	10
—	—	12
—	—	07
—	—	12

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

Leszállított árak

üzlethelyiség változtatás és tulhalmozott árukészlet miatt.

FÁBRY JÓZSEF városház és színházzal szemben levő üzlethelyiségében nagy raktár férfi és női divatárukban, különösen nagy választék női és férfi felsők kabátok, bundák, férfi fiu és gyerek kész ruhák, brünni és brassói gyapjuszövetek, Ingek, gallérok, kélcelők, nyakkendők, különböző posztó, haraszt, selyem és csipke kendők és ilyen szövetek; bársony és atlaszok, szallagok; alsó ingek, nadrágok, harisnyák, paplanok, pokrócok, kalap, sapka, férfi, női és gyerek lábbelik, utazó csizmák, muffok, trico derekak, miederek, asztal- és ágyszerítők, szőnyegek, valódi rumburgi, creasz és többféle vásznak, sifon, parket, kanavász és oxfordok, utazó táskák, revolver, pénz, szivar és dohánytárcák, tajték pipa és szipkák, lámpák, illatszerek, karácsonyi és újévi ajándéktárgyak, diszkötési könyvek és játékok, cérnák és pamutok, csipkék és gombkötések, ternőszövetek, kézi kosarak, — leszállított árak mellett a most érkezett egész újdonságok is; — különböző butorok, varró gépek nagy választékban, — öltönyöket saját üzleti szabóm által legdivatosabban igen olcsón készítették. — Üzleti be-
rendezések, bolti állványok, előnyös árak mellett átvehetők. — Kérem ezen ritka kedvező alkalmat felhasználni a t. vevő közönség érdeké-
ben áll.

Tisztelettel:

FÁBRY JÓZSEF,

városház és színházzal szemben.

Karácsonyi és újévi ajándékok

legolcsóbb bevásárlása arany s ezüst órák- és láncokban!

A közeledő ünnepek alkalmából van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy újabban tett nagyobb mérvű bevásárlás folytán árukészletemet tetemesen kibővítvén, azon kedvező helyzetben vagyok, hogy különféle izléses kiállítású arany és

ezüst órákat, láncokat, urak és hölgyek számára a lehető legjutányosabb árban eladhasssak.

Ugyszintén becserekek, illetve veszek tört aranyat és ezüstöt a legkedvezőbb árak mellett.

A nagyérdemű vevő közönség b. pártfogását kérve, maradok tisztelettel Sz.-Somlyón, 1890. december hó.

Löwy Benjamin,
órák.

Képes Családi Lapok.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: Brankovics György. Főmunkatárs: Váradi Antal.

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja” című divat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt:

Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr

A „Képes Családi Lapok” XIII-ik évfolyamába lép az 1891-ik év első napjával. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezője, a magyar művelt családoknak e szellemi kincse, újévi első számában Jókai Mórnak „Kétszer kettő négy” című regényét, Benitzky-Bajza Lenke „Hasonló hasonlóval” című elbeszélését, — Lauka Gusztávnak a „Bölcső titka” című regényét, — báró Horváth Miklósnak „A csel” című elbeszélését, — Tábori Róbertnek „Sylvia” című regényét, Rudnyánszky Gyulának, Dalmady Győzőnek költeményeit, Brankovics Györgynek „Az ajándékozás művészete” s Váradi Antalnak „A társadalom és a színház” című érdekes cikkei kezdő közleni. A „Képes Családi Lapokat” a fent nevezett jeles írókon kívül még a következő neves írók és írónők támogatják, mint munkatársak, ez évfolyamban:

Tolnai Lajos, Mikszáth Kálmán, Komócsy Lajos, Temérdek (Jeszenszky Danó), dr. Prém József, dr. Sziklay János, Incédy László, Palágyi Lajos, Erődy Dániel, Dengi János, Tölgyesi Mihály, Vértesi Gyula, Méry Károly, Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditzky Jenő, Grosz Lajos, Csorba Palotay Ákos, Szandai Zénó, stb; Benitzky-Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mira, Kulifiai-Benitzky Irma, Harmath Lujza, Hevesiné-Sikor Margit, V. Gaál Karolina, Karlovszky Ida, Mericav-Karossa Irma Erzsike, stb. stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilapok között a legelénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden válfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a legérdekesebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek Lapja” című s havonként kétszer megjelenő divatmelléklete a legújabb divatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonynak valóságos szellemi titkára, a menyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, a kertészet, a háztartás s a konyha terén nincs olyan kérdés, a melyet ne tárgyalna s nincs olyan titok, a melybe hölgyeinket be ne avatná.

Regénymelléklete négy kötet érdekes regénnyel ajándékozza meg évenként az előfizetőit.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk-, kép-, szám-, kocka- és ponttalányokkal és szórójtványokkal, melyeknek megfektői értékes jutalmat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete dacára mégis a legolcsóbb képes szépirodalmi hetilap; éppen azért bizton számítunk minden honfi és honleány, minden magyar család támogatására és pártfogására.

Matatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, a kik ez iránt — legelőszertibben levelezőlapon — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szóló hat frtnyi előfizetési összeget husz krajcár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak két eredeti regényt küld jutalmul.

A ki öt előfizetőt gyűjt, s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak elismerésül egy díszes emlékkönyvet vagy egy — kiadásában megjelent — regényt küld.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, Nagykorona-utca 20. sz.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb:

Kuhinka István K.

Debrecenben, főpiac 1900.

Ajánlja a legnagyobb választékkal ujonnan berendezett

üveg-, porcellán-, lámpa-, berndorfi alpacca-, khina-ezüst evőszerek és konyhaeszközök nagy raktárát.

Üveg ivó és liquer-készletek, porcellán evő-, kávé- tea-, fekete kávé és mosdó készletek, Ditmár, Brünnér és hazai gyártmányu asztali és függő lámpák, nap-, meteor- és villám-égőkkel

gyári árak és pontos kiszolgálat mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb figyelemmel teljesíttetnek.